

Anselmo Canjuga: *Sakramentu veličajnom*

- Izvodi mješoviti pjevački zbor župe Varoš, ravna s. N. Bilić,
- Orguljska pratnja Pavao Mašić

Vinko Žganec: *Svi u glas jezici* - orguljska obrada korala
- Na orguljama izvodi Vanesa Benković

s. Lujza Kozinović: *Marijo, majko ljubljena* - koral iz zbornika C. O
- Na orguljama izvodi Vanesa Benković.

Zdravo Djevo čista - koral iz zbornika C.O. obrada: Franjo Dugan st. i Anđelko Klobučar
- Izvodi mješoviti zbor župe Varoš pod ravnanjem s. N. Bilić
- Orguljska pratnja prof. A. Klobučar

Miroslav Grđan: *Zdravo budi kraljice* - koral iz zbornika C. O.
- Na orguljama izvodi Katja Krolo

Franjo Lučić: *Zdravo Djevo čista* - koral iz zbornika C. O. obrada za orgulje
- Na orguljama Neda Perdija.

Zdravo budi Kraljice - koral iz zbornika C. O. obrada F. Dugan st. i Anđelko Klobučar,
- Izvodi mješoviti zbor župe Varoš pod ravnanjem s. N. Bilić,
- Orguljska pratnja prof. A. Klobučar.

Šibenskoj publici polaznici su 11. kolovoza u crkvi sv. Frane prezentirali rezultate rada u seminarima rane glazbe (renesanse i baroka) i orguljaške glazbe hrvatskih skladatelja XX. stoljeća. U prvom dijelu koncerta na Nakićevim orguljama ranu glazbu su izvodili: Katja Krolo, Pavao Mašić, Mirjana Erceg, Vanesa Benković, Zorica Bruketa, Sanja Spahija, Anita Kaić, Helena Bojić, Snježana Crevar i Natalija Imbrišak.

U drugom dijelu koncerta na Hefererovim orguljama, djela hrvatskih skladatelja izvodili su slijedeći mladi umjetnici: Natalija Imbrišak, Katja Krolo, Anita Kaić, Neven Kraljić, s. Nikolina Bilić, Sanja Spahija, Vanesa Benković i Natalija Imbrišak.

Koncert je potvrdio dobru uvježbanost i sigurnost interpretacije. Ipak, možda je bilo moguće svaki od programa izvesti zasebno, jer je obilje izvedenih skladbi bilo dostatno za dva koncerta.

12. kolovoza polaznici su održali koncert u franjevačkoj crkvi Gospe od Milosti na otočiću Visovcu. U prelijepom prirodnom okružju, uz tradicionalnu gostoljubivost franjevac na tom, za Hrvatsku svetom mjestu, a u ozračju spoznaje da četnika više nema u blizini, boravak na Visovcu je svima bio izniman doživljaj. Uz nazočne fratre i novake, crkvu su ispunili gosti iz Šibenika (čelnici grada i županije) i posebno draga gošća, ministrica prosvjete i športa gospođa Ljilja Vokić sa suradnicima.

Na ljupko izvedenom baroknom koru su skladne male orgulje Francesca Dazzia iz 1771. g. Tek ugođene i usklađene (pripreme obavila tvrtka Heferer iz Zagreba) skladno su odzvanjale prostorom. Čast su imali nastupiti sudionici prvog dijela koncerta iz crkve sv. Frane od 11. kolovoza sa istim programom.

Iz prikaza o koncertima uočljivo je da nisu nastupali učenici Glazbene škole iz Varaždina. Oni su ove godine bili samo promatrači na predavanjima. Nadajmo se da će u 1996. aktivno sudjelovati u seminarima i na koncertima.

OKRUGLI STOL

13. kolovoza okupili su se predavači, suradnici i članovi pripremnog odbora Orguljaške ljetne škole. Bili su nazočni prof. Mario **Penzar**, prof. Anđelko **Klobučar**, o. Izak **Šprajlja**, prof. Emin **Armano**, dr. Ennio **Stipčević**, dr. Lovro **Županović**, ispred Odbora Božidar **Grga** i tajnik Božidar **Baus**. Raspravljalo se o budućem ustrojstvu i sadržajima Orguljaške ljetne škole u Šibeniku. Iako tekstovi (zapisnika) još nisu autorizirani, mogu iznijeti prijedloge:

1. Početak treba pomaknuti na 15. kolovoza i trajanje produžiti na tri tjedna.
2. Sudionike seminara aktivno uključiti u misna slavlja nedjeljom.
3. Proširiti sadržaje:
  - a) basso continuo,
  - b) promocija (izvedba) novootkrivenih starih rukopisa,
  - c) glazba XIX. stoljeća.
4. Razmotriti mogućnosti alternativnih sadržaja.
5. Razmotriti praktičnu mogućnost edukacije crkvenih orguljaša.
6. Oformiti manje skupine aktivnih sudionika po stupnjevima na osnovi njihovog predznanja.
7. Organizaciono-tehnička poboljšanja.

Ovo su tek temeljni prijedlozi. Što će od njih biti ostvareno, ovisi o dogovorima koji predstoje i mogućnostima organizatora. Jedno je sigurno: u 1996. očekuje nas još jedna Orguljaška ljetna škola, bogatija i sadržajnije.

Božidar GRGA

ORGULJAŠKA LJETNA ŠKOLA U VARAŽDINU

Na Glazbenoj školi Varaždin već dvije godine uspješno se provodi nastava orgulja kao glavnog predmeta za učenike srednje škole pod stručnim vodstvom prof. Marija Penzara. Početna klasa od sedmero polaznika već se pokazala kao pravi rasadnik nadarenih i perspektivnih mladih glazbenika koji su na prvom državnom natjecanju iz orgulja, održanom ove godine u Varaždinu, osvojili dvije prve i tri druge nagrade te uz to održali niz kvalitetnih nastupa u Hrvatskoj i u inozemstvu. Pobudivši znatan porast interesa za orguljaštvo klasa se stalno obogaćuje novim učenicima te se potvrđuje kao jedan od ključnih činilaca za budućnost orguljaške umjetnosti na hrvatskim prostorima.

Stalno poticanje na marljivost nepogrešiva je pedagoška metoda, a za mlade varaždinske orguljaše primjenjuje se u najrazličitijim oblicima. Nakon natjecanja i učestalih nastupa tijekom nastavne godine, razdoblje ljetnog raspusta osmišljeno je novim zanimljivim sadržajima tako da su mladi orguljaši imali prilike na ljetnim tečajevima proširivati svoje znanje i usavršavati svoje umijeće na tom zahtjevnom instrumentu.

Suradnja dvojice istaknutih hrvatskih orguljaša i pedagoga, Anđelka **Klobučara** i Marija **Penzara**, urodila je vrlo zanimljivim konceptom Ljetne orguljaške škole u kojoj je posao podijeljen između dva profesora s obzirom na područja njihova osobnog stvaralačkog afiniteta. Zahvaljujući takvoj suradnji nastala je lanjske godine Orguljaška ljetna škola u Šibeniku koja je ove godine ponovno uspješno organizirana te

ima perspektivu da postane tradicionalna, uvelike zahvaljujući bogatstvu očuvanih orgulja iz različitih stilskih razdoblja u Šibeniku i u okolici. U tako idealnim uvjetima moguća je podjednako kvalitetna poduka povijesne izvodilačke prakse na izvornim baroknim orguljama, koju vrlo kompetentno provodi Mario Penzar, kao i poduka romantične i suvremene strane i domaće literature za orgulje koju na vrlo kreativan način izvodi Anđelko Klobučar.

Budući da Varaždin i njegova okolica također obiluju kvalitetnim primjercima orgulja, od izvornih baroknih do suvremenih, *Glazbena škola Varaždin* prihvatila se organizacije *Ljetne orguljaške škole* utemeljene na suradnji istog tandema profesora koji su se odazvali s punim entuzijazmom i u kolovozu ove godine podučavali u prostoru nekadašnje pavlinske i isusovačke, a danas Zborne crkve Kaptola čazmankovaraždinskog. Tjedan dana intenzivnog rada, u kojem su se učenicima Glazbene škole Varaždin pridružili i studenti visokih učilišta crkvene glazbe iz Hrvatske i inozemstva, okrunjeno je uspješnim završnim koncertom na kojem su zazvučale skladbe različitih stilskih epoha, među kojima su najstarija bila djela ranog baroka, a najmlađa improvizacija jedne od polaznica. Profesori Anđelko Klobučar i Mario Penzar počastili su varaždinsku publiku vlastitim koncertom na kojem je svaki od njih izvodio i staru i suvremenu glazbu, pružajući priliku za usporedbu različitih mogućnosti pristupa interpretaciji.

Plan da varaždinska Ljetna škola orgulja postane tradicionalna počiva na realnom optimizmu. Postoji mogućnost korištenja izuzetno vrijednih izvornih baroknih orgulja u Lepoglavi i Varaždinskim Toplicama, a u perspektivi je i suradnja s inozemnim umjetnicima, pedagogima i institucijama. U temeljima tih planova leži povjerenje u kontinuitet orguljaške klase Glazbene škole Varaždin i u napredak orguljaške umjetnosti na tlu Hrvatske. Na kraju neka bude spomenuta osobita zasluga njemačkog graditelja i restauratora Wolfganga Brauna, koji je svojom donacijom instrumenta omogućio uvođenje nastave orgulja u Glazbenu školu u Varaždin. Varaždinska je orguljaška ljetna škola održana na glazbalima njegove izrade – na kopiji baroknog pozitivna i na velikim neobaroknim orguljama postavljenim 1990. godine.

Dada RUŽA

ORGULJE HEFERER

Za razliku od prošlogodišnjeg, prvog ciklusa, u ovogodišnjem, drugom ciklusu predstaviti ćemo – osim orgulja u okolnim, svojedobno seoskim župama – i troje orgulje u samom srcu Zagreba: orgulje u župnoj crkvi sv. Marije na Dolcu, orgulje u župnoj crkvi sv. Petra u Vlaškoj ulici i orgulje u crkvi sv. Vinka Paulskog pri samostanu Sestara Milosrdnica u Frankopanskoj ulici.

Dok su orgulje u provinciji pretežno služile za pratnju liturgije te pučkog i zbornog pjevanja – ali su ponajprije predstavljale jedinstveno umjetničko djelo u glazbeno-foničkom i arhitektonskom smislu – na "gradske" orgulje postavljali su se još veći zahtjevi, u prvom redu u izvođačkom, koncertantnom smislu pa se na navedenim orguljama mogu izvoditi najzahtjevnije skladbe sviju stilova.

Orgulje op. 242 u župnoj crkvi sv. Marije na zagrebačkom Dolcu imaju 22 vokalna registra s 1422 svirale na dva manuala C-a³ i pedalu C-f¹. Sagrađene su 1930. godine, a

1968. godine su renovirane, povećane za dva registra (*Gruba poklopljenica 8'* i jezičnjak *Trompeta 8'* u prvom manualu) te preuređene na elektro-pneumatski sustav.

Orgulje op. 254 u župnoj crkvi sv. Petra u Zagrebu imaju 25 vokalnih registara s 1776 svirala na dva manuala C-g³ i pedalu C-d¹. Sagrađene su 1924. godine, a 1971. godine renovirane i znatno povećane. Dograđen je veći broj temeljnih i karakterističnih registara među kojima se ističe četveroredni *Solo cimbal 1/4'* s mol-tercom i jezičnjak *Španjolska trompeta 8'* s horizontalnim rezonatorima usmjerenima u lađu crkve.

Orgulje op. 191 u crkvi sv. Vinka Paulskog pri samostanu Sestara Milosrdnica u Zagrebu imaju 11 vokalnih registara s 840 svirala na dva manuala C-f³ i pedalu C-d¹. Sagrađene su 1899. godine, a 1987. godine su obnovljene i pregrađene na elektro-pneumatski sustav. U foničkoj dispoziciji u II. manualu nalazi se karakterističan dvoredni solo registar *Euphon 8'* koji zvuči kao krlin rog, a koji je pronašao i konstruirao Ferdo Heferer.

Detaljne dispozicije za svih sedam u ovom ciklusu predstavljenih orgulja nalaze se u programskom dijelu ove knjižice.

* * *

Župna crkva sv. Marije, Kaptol 3, Zagreb

Orgulje op. 242 (1930./1968.) su elektro-pneumatskog sustava s 22 registra; izgrađen Super za II. manual (za registre 8' i 4').

Dispozicija orgulja

I. manual (C-a³, 58 tipaka i tonova)

1. Bordun 16'
2. Principal 8'
3. Gruba poklopljenica 8'
4. Nježna flauta 8'
5. Regal 4'
6. Flauta na cij. 4'
7. Komet 2 2/3', 4-str.
8. Trompeta 8'

d) II. - I.

e) Super II. - I.

f) Sub. II.-I.

II. manual (C-a³, 58 tipaka i 70 tonova)

9. Gudački principal 8'
10. Koncertna flauta 8'
11. Gamba 8'
12. Ljupka poklopljenica 8'
13. Aeoline 8'
14. Glas nebeski 8'
15. Viola 4'
16. Prečna flauta 4'
17. Nasard 2 2/3'
18. Piccolo 2'
- Tremolo
- g) Super II.

Pedal (C-f¹, 30 tipaka i tonova)

19. Principal bas 16'
20. Gudački bas 16'
21. Duboki bas 16'
22. Oktavni bas 8'